

Europese zakenbank telt niet meer mee

KOEN HAEGENS / VK nd.nl/economie

...In de top vijf van zakenbanken staan slechts Amerikaanse firma's.

...Niet iets om laconiek over te doen.

► AMSTERDAM

Voor het eerst in jaren staat er in de top vijf van de grootste zakenbanken geen Europees concern. Dat blijkt uit cijfers van Coalition, een consultant in de financiële sector. De ultieme 'master of the universe' blijft J.P. Morgan. Deutsche Bank, ooit wereldspeler, zakte naar een zesde plaats. Anders dan gewone banken hebben zakenbanken geen bemoeienis met gewone consumenten. Ze verdienen geld met het begeleiden van fusies en overnames, beursgangen, valuta-handel en andere haute finance. Nederlandse banken als ING en ABN Amro spelen niet langer een rol van betekenis in deze wereld. Het marktaandeel van de overgebleven Europese giganten – meestal Zwitsers en Brits – loopt sinds 2010 terug. Hier en daar is al gerept van de 'dood van het zakenbankieren'. Maar hoe erg is dat? Betekent het niet gewoon dat Europese belastingbetalers minder gevaar lopen? Dirk Schoenmaker, hoogleraar banking and finance aan de Rotterdam School of Management, vreest van niet. 'Het handelen voor eigen rekening, waarbij zakenbanken grote risico's konden nemen, is terecht verboden. Maar de rest van hun activiteiten? Het populaire beeld is dat van brutale handelaren die veel

te veel verdienen. In werkelijkheid hebben we de zakenbanken keihard nodig. Op zo'n vlak wil je je als Europese multinational niet uitleveren aan de Amerikanen.'

Hij noemt als voorbeeld Ahold na het boekhoudschandaal in 2003. 'Toen het misging, verstrekte een consortium onder leiding van ABN Amro een grote lening. Je moet er niet aan denken dat Ahold op zo'n moment afhankelijk was geweest van twee zakenbanken ver weg in New York. Die verkopen veel makkelijker 'nee'. Dat scenario komt snel dichterbij nu de Europese zakenbanken zelfs op hun thuismarkt de Amerikaanse concurrentie steeds vaker voor zich moeten dulden. Zijn de Europeanen met hun bonusplafonds en bankiersbashing te soft geworden voor het grote, vuile werk? Die suggestie wuift Schoenmaker weg. 'Deutsche Bank betaalt in New York gewoon een competitief salaris.' Wat volgens hem wel meespeelt, is de strengere regelgeving. Zo liep Zwitserland voorop met de invoering van hogere kapitaaleisen. Daardoor kunnen zakenbanken minder risico's nemen. Daarnaast is er nog een heel andere, voor de hand liggende reden. 'Als de economie niet draait, gaat het met de banken ook niet goed', zegt Schoenmaker. Hij wijst op de stresstest waaraan de VS hun banken al begin 2009 onderwierpen. Vervolgens dwongen ze hen vers kapitaal te tanken.

verwevenheid

En Europa? Dat bleef kwakkelen. Met als gevolg dat veel van zijn 5192 kre-

dietinstututen er nog altijd beroerd voor staan. Daaronder Deutsche Bank. Deze maand werd bekend dat de Amerikaanse justitie 12,5 miljard euro eist wegens de verkoop van giftige hypotheekproducten.

Net als Schoenmaker ziet ook Harald Benink, hoogleraar banken aan de Universiteit van Tilburg, in die teeloogang weinig aanleiding om de vlag uit te hangen. Jawel, geen Europese economie is in staat de gevolgen te dragen van een omvallende, grote zakenbank. Maar dat gevaar verdwijnt niet met de degradatie van de Europese zakenbanken tot regionale partijen, stelt Benink. 'Neem Lehman Brothers. Pas na dat faillissement bleek hoe nauw hun activiteiten verweven waren met Europese en Amerikaanse consumentenbanken. Die onderlinge afhankelijkheid verdwijnt niet als er straks geen grote Europese zakenbanken meer zijn. Dat verhelp je alleen met extra hervormingen, zoals nog hogere kapitaalbuffers. Tot die tijd blijft het systeemrisico springlevend.' <

